

UZASADNIENIE

W sprawie o sygnaturze akt II K 871/17, w której postępowanie przed Sądem Rejonowym w Zgierzu zostało wszczęte w przedmiocie wydania wyroku łącznego, zakresem przedmiotowym rozstrzygnięcia objęte zostały uprzednie prawomocne skazania J. K. następującymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 19.08.2002 r. sygn. akt VI K 40/02 za przestępstwo z art. 178a § 1 kk popełnione w dniu 21.11.2001 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata, przy orzeczeniu środków karnych w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat i świadczenia pieniężnego w wysokości 200 złotych, co do której to kary pozbawienia wolności postanowieniem Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 27.07.2005 r. sygn. akt VI Ko 242/04 zarządzono jej wykonanie,

2. Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 02.10.2002 r. sygn. akt II K 495/02 za przestępstwo z art. 280 § 1 kk i art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk popełnione w dniu 08.06.2002 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata, co do której postanowieniem Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 02.03.2004 r. sygn. akt II Ko 580/03 zarządzono jej wykonanie,

3. Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 19.12.2002 r. sygn. akt II K 641/02 za przestępstwo z art. 286 § 1 kk popełnione w dniu 13.05.2002 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata, co do której postanowieniem Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 27.05.2004 r. sygn. akt II Ko 370/03 zarządzono jej wykonanie,

4. Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 15.09.2003 r. sygn. akt II K 389/03 za przestępstwo z art. 238 kk i art. 233 kk popełnione w dniu 05.11.2002 r. na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata, co do której postanowieniem Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 17.05.2005 r. sygn. akt II Ko 521/04 zarządzono jej wykonanie,

5. Wojskowego Sądu Garnizonowego w W. z dnia 06.01.2004 r. sygn. akt Sg. 453/03 za przestępstwa:

-z art. 338 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełnione w dniach 01.06.2003 r. i 28.06.2003 r. na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności,

- z art. 347 § 1 kk popełnione w dniu 10.06.2003 r. na karę 1 miesiąca pozbawienia wolności,
- z art. 278 § 1 kk popełnione w dniu 28.06.2003 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 30 stawek dziennych po 20 zł każda,

przy orzeczeniu kary łącznej 7 miesięcy pozbawienia wolności,

6. Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 07.03.2005 r. sygn. akt II K 686/03 za przestępstwo z art. 284 § 1 kk w zw. z art. 12 kk popełnione w okresie od 30.11.2002 r. do 21.01.2003 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,

7. łącznym Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 02.02.2007 r. sygn. akt II K 421/06, którym w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczonych w sprawach:

- z wyroków Sądu Rejonowego w Zgierzu II K 40/02, II K 495/02 i II K 641/02 wymierzono skazanemu karę łączną 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności,

- z wyroków Sądu Rejonowego w Zgierzu II K 389/03 i Wojskowego Sądu Garnizonowego w W. sygn. akt Sg. 453/03 wymierzono skazanemu karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, przy zaliczeniu okresu zatrzymania od dnia 11.08.2003 r. do dnia 01.03.2004 r.,

8. Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 12.01.2010 r. sygn. akt II K 58/10 za przestępstwa z art. 178 § 1 kk popełnione:

- w dniu 04.11.2002 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,
- w dniu 08.11.2002 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,

przy orzeczeniu kary łącznej w wymiarze 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 lat, przy jednoczesnym orzeczeniu wobec skazanego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w wymiarze 5 lat oraz kary grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 złotych każda,

9. Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 13.08.2009 r. sygn. akt II K 320/06 za przestępstwo z art. 178a § 1 kk popełnione w dniu 11.09.2006 r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, przy jednoczesnym orzeczeniu wobec skazanego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w wymiarze 8 lat,

10. łącznym Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 26.07.2010 r. sygn. akt II K 1129/10, którym po rozwiązaniu węzła kary łącznej 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 02.02.2007 r. sygn. akt II K 421/06 w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczonych w sprawach z wyroków Sądu Rejonowego w Zgierzu II K 389/03 i Wojskowego Sądu Garnizonowego w W. sygn. akt Sg. 453/03,

orzeczono wobec skazanego J. K. karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczonych w sprawach z wyroków z wyroków Sądu Rejonowego w Zgierzu w sprawach II K 389/03, II K 686/03, II K 58/10 i Wojskowego Sądu Garnizonowego w W. w sprawie Sg. 453/03, oraz karę łączną grzywny w wysokości 50 stawek po 20 zł każda,

przy zaliczeniu okresu zatrzymania od dnia 11.08.2003 r. do dnia 01.03.2004 r. oraz w dniu 26.06.2003 r.,

11. Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 26.09.2013 r. sygn. akt II K 1580/12 za przestępstwo z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 12 kk popełnione w okresie od 06.07.2012 r. do sierpnia 2012 r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata, przy jednoczesnym orzeczeniu wobec skazanego kary grzywny w wysokości 10 stawek dziennych po 10 złotych każda,

12. łącznym Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 20.03.2014 r. sygn. akt II K 1422/13, którym po rozwiązaniu węzła kary łącznej grzywny, orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 26.07.2010 r. w sprawie o sygn. akt II K 1129/10 orzeczono o ich odrębnym wykonaniu,

13. Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 27.10.2014 r. sygn. akt II K 677/14 za przestępstwo z art. 244 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 03.02.2014 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata, przy jednoczesnym orzeczeniu wobec skazanego kary grzywny w wysokości 40 stawek dziennych po 10 złotych każda, przy zaliczeniu na poczet orzeczonej kary grzywny zatrzymania skazanego w dniu 03.02.2014 r.,

14. Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 23.12.2014 r. sygn. akt II K 26/14 za przestępstwo z art. 178a § 1 i 4 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 18.10.2013 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, przy jednoczesnym orzeczeniu wobec skazanego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w wymiarze 6 lat i świadczenia pieniężnego w wysokości 200 zł, przy zaliczeniu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zatrzymania skazanego w dniu 18 i 19.10.2013 r.,

15. Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 01.10.2014 r. sygn. akt II K 1299/13, zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30.06.2015 r. sygn. akt V Ka 83/15, za przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 i 3 kk i art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 14.06.2013 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 lat, przy jednoczesnym orzeczeniu wobec skazanego kary grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 złotych każda, przy zaliczeniu na poczet orzeczonej kary grzywny zatrzymania skazanego w dniu 14.06.2013 r.,

16. Sądu Rejonowego w Pabianicach z dnia 17.02.2015 r. sygn. akt II K 631/14, zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 02.07.2015 r. sygn. akt V Ka 643/15, za przestępstwo z art. 286 § 1 i 3 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 30.06.2013 r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, przy jednoczesnym orzeczeniu wobec skazanego kary grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 złotych każda,

17. Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 27.05.2015 r. sygn. akt II K 584/14 za przestępstwo z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk popełnione w dniu 01.07.2013 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata, przy jednoczesnym orzeczeniu wobec skazanego środka karnego w postaci obowiązku naprawiania szkody,

18. Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z dnia 29 grudnia 2015 r. sygn. akt III K 416/15, zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 14.07.2016 r., za przestępstwo z art. 244 kk popełnione w dniu 23 marca 2015 r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności,

19. Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 27 maja 2016 r. sygn. akt II K 1100/15 za przestępstwo z art. 244 kk w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu 24 września 2013 r. na karę 2 lat ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin miesięcznie.

Wyrokiem łącznym z dnia 8 maja 2018 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze akt II K 871/17, Sąd Rejonowy w Zgierzu:

I. na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 87 § 1 k.k., art. 89 § 1, § 1a i § 1b k.k. wyroki opisane w punktach 13, 14, 15, 16, 17, 18 i 19 połączył w zakresie orzeczonych kar pozbawienia wolności i ograniczenia wolności, wymierzając skazanemu J. K. karę łączną 4 (trzech) lat i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 i 2 k.k. wyroki opisane w punktach 15 i 16 połączył w zakresie orzeczonych kar grzywny i wymierzył skazanemu J. K. karę łączną 75 (siedemdziesięciu pięciu) stawek dziennych grzywny, oznaczając wysokość jednej stawki na 10 (dziesięć) złotych;

III. na podstawie art. 71 § 1 i 2 k.k. orzekł, że grzywna orzeczona w sprawie II K 677/14 Sądu Rejonowego w Zgierzu opisanej w punkcie 13 nie podlega wykonaniu;

IV. ustalił, iż w pozostałym zakresie wyroki opisane w punktach 13, 14, 15, 16, 17, 18 i 19 podlegają odrębnemu wykonaniu;

V. umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w zakresie wyroków opisanych w punktach 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 i 12;

VI. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej w punkcie I kary pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie II K 677/14 w dniu 3 lutego 2014 roku, w sprawie II K 26/14 w dniach 18 i 19 października 2013 roku oraz w sprawie II K 1299/13 w dniu 14 czerwca 2013 roku;

VII. zwolnił skazanego od obowiązku uiszczania kosztów sądowych w całości, przejmując je na Skarb Państwa.

Przedmiotowy wyrok zaskarżył apelacją skazany J. K. w całości, na swoją korzyść.

Skarżący postawił wyrokowi szereg zarzutów, opisanych w apelacji, powołując się na przesłanki szczególne wskazane w art. 438 pkt 1, 2 i 4 k.p.k. J. K. zarzucił wyrokowi między innymi: „Niezrozumiałą rozbieżność w wyroku w którym napisano orzekam karę 4 lat a słownie trzech lat pozbawienia wolności” (k. 74).

W konkluzji wniesionego środka odwoławczego skazany wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez zastosowanie uprzednio obowiązujących przepisów dotyczących kary łącznej jako korzystniejszych, połączenie węzłem kary łącznej wszystkich jego jednostkowych skazań i orzeczenie dwóch kar pozbawienia wolności każda po 2 lata z warunkowym zawieszeniem ich wykonania na okres próby 5 lat oraz kary grzywny 50 stawek dziennych po 50 złotych każda, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja skazanego J. K. dała asumpt do kontroli odwoławczej zaskarżonego wyroku w odniesieniu do skazanego, co doprowadziło do stwierdzenia zaistnienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k., a to determinowało zakres rozpoznania złożonego w sprawie środka odwoławczego oraz treść rozstrzygnięcia Sądu.

Na wstępie przedmiotowych rozważań podkreślić należy, że wobec skazanego J. K. doszło do zaistnienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej polegającej na zaistnieniu sprzeczności w treści orzeczenia uniemożliwiającej jego wykonanie. Jak zostało to wskazane wyżej Sąd Rejonowy orzekając wobec skazanego karę łączną pozbawienia wolności dopuścił się sprzeczności w zapisie cyfrowym orzeczonej kary (4 lata), w stosunku do zapisu słownego (trzech lat). Oznacza to sprzeczność w treści wyroku, która uniemożliwia jego wykonanie. „Zamieszczenie w treści wyroku dwóch odmiennych oznaczeń określających wysokość kary powoduje w istocie niemożność ustalenia, w jakim wymiarze faktycznie karę tę orzeczono. Taki sposób procedowania nie tylko jest sprzeczny z wynikającym z treści art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. wymogiem redagowania orzeczenia, w tym rozstrzygnięcia o karze, w sposób zrozumiały i jednoznaczny, ale również powoduje wewnętrzną sprzeczność wyroku, uniemożliwiającą w tej części jego wykonanie” – jak wskazał to wprost Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 października 2015 roku, III KK 235/15 (Lex nr 1820401), który to pogląd Sąd odwoławczy w pełni podziela. Takie też stanowisko, na tle tożsamyh lub zbliżonych stanów faktycznych, jest w zasadzie jednolite w orzecznictwie, podobnie jak stanowisko o braku możliwości uznania tego typu zapisów jako elementów, które mogą być traktowane w kategoriach oczywistej omyłki pisarskiej i prostowane w trybie art. 105 § 1 k.p.k. lub dochodziłoby do wyjaśnienia wątpliwości w zakresie wykonania wyroku przy wykorzystaniu art. 13 k.k.w. (zob. Sąd Najwyższy: w wyrokach z dnia 16 października 2012 roku, V KK 133/12, Lex nr 1226778; z dnia 15 kwietnia 2015 roku, III KK 85/15, Lex nr 1666898; z dnia 19 stycznia 2016 roku, V KK 389/15, Lex nr 1959501; z dnia 16 grudnia 2016 roku, III KK 339/16, Lex nr 2177094; z dnia 3 czerwca 2015 roku, III KK 79/15, OSNKW 2015, nr 10, poz. 87; z dnia 23 maja 2017 roku, III KK 186/17, Lex nr 2298279; Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 20 listopada 2017 roku, II AKa 60/17, Lex nr 2446563).

W tym stanie rzeczy należało uznać, iż w sprawie zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza ujęta w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k., sprowadzająca się do zaistnienia sprzeczności w treści wyroku w zakresie zapisów orzeczonej wobec J. K. kary łącznej pozbawienia wolności, która to sprzeczność uniemożliwia wykonania przedmiotowego orzeczenia. W wypadku zaś stwierdzenia istnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej Sąd był obowiązany wziąć ją pod uwagę z urzędu, niezależnie nawet od granic środka odwoławczego i podniesionych zarzutów (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25.10.2005 roku, IV KK 338/05, Prok. i Pr. 2006, nr 2, poz. 16). Ponadto wskazać należy, że zaistnienie przyczyny odwoławczej o jakich mowa w art. 439 § 1 k.p.k. zawsze skutkuje uchyleniem zaskarżonego wyroku bez badania wpływu uchybienia na treść orzeczenia. Nakaz zawarty w tym przepisie, wydania orzeczenia kasatoryjnego, ma charakter bezwzględny, niezależny od ustalenia, że do określonego uchybienia doszło w skutek zawinienia Sądu I instancji. Taki charakter przedmiotowego przepisu i ujętych w nim przyczyn odwoławczyh powoduje, że muszą być one interpretowane ściśle, w sposób zawężający.

W wypadku zaś postępowania odwoławczego stwierdzenie zaistnienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. powoduje, iż Sąd odwoławczy może ograniczyć rozpoznanie sprawy jedynie do stwierdzenia zaistnienia tej przesłanki (art. 436 k.p.k.). Zaistnienie bowiem bezwzględnej przyczyny odwoławczej jest brane w obliczu pod uwagę niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz warunkuje zapadłe rozstrzygnięcie. Oznacza to, że rozpoznanie pozostałych podnoszonych uchybień byłoby zarówno przedwczesne, jak i bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania.

Z uwagi na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. koniecznym stało się wydanie przez Sąd odwoławczy orzeczenia kasatoryjnego, stąd Sąd w oparciu o art. 437 § 1 i 2 k.p.k. i art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k., uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy przeprowadzi postępowanie dowodowe i wyda stosowne orzeczenie bacząc, aby spełniało ono kryteria określone przez art. 413 k.p.k., a w razie potrzeby stanowisko swoje uzasadni stosownie do wymogów art. 424 k.p.k. W zakresie ponownego rozpoznania sprawy Sąd I instancji zasadniczo nie jest związany żadnymi ograniczeniami, gdyż w sprawie nie miał zastosowania art. 439 § 2 k.p.k. Rozpoznając sprawę i wydając orzeczenie Sąd Rejonowy weźmie pod uwagę zasygnalizowane w apelacji skarżącego zarzuty, w szczególności zwróci uwagę na kwestię niemożności wydania wyroku łącznego i w jego ramach orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności obejmującej skazania, w których została orzeczona jednostkowa kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, nie nastąpiło zarządzenie jej wykonania, a upłynął już okres o jakim mowa w art. 75 § 4 k.k. (w niniejszej sprawie dotyczy to wyroku Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 27 maja 2015 roku, wydanego w sprawie II K 584/14).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu przed Sądem drugiej instancji orzeczono na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. i § 17 ust. 5 w zw. z § 2, § 3, § 4 ust. 1 – 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tj. Dz. U. 2016, poz. 1714 z późn. zm.). Sąd zasądził na rzecz adw. B. M. kwotę 147,60 złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu przed Sądem odwoławczym za obronę w sprawie o wydanie wyroku łącznego.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak w części dyspozytywnej.